

7. Ján Malár, odborný učiteľ, Gabriela Malárová, odborná učiteľka, a Alžbeta Frušová, učiteľka. Všetci zo Senca. Terajší pobyt na neznámom mieste. O pomeroch v Senci vypovedajú nasledovne: Podľa príkazu Ministerstva školstva Slovenskej krajiny menovaní ostali na svojich služobných miestach v Senci. Po príchode maďarského vojska, ktoré sa ubytovalo práve v slovenských školách, nemohli vyučovať a v dôsledku toho rodičia boli nútení zaškoliť svoje deti v maďarských školách. Obvinili a vyšetrovali ich preto, že chodili z domu do domu po slovenských rodinách, aby svoje deti posielali do slovenských škôl, ktorý čin kvalifikovali ako protištátny. Doručili im potvrdenie, v ktorom obec tvrdí, že následkom prevratu niet slovenskej školy v Senci, a teda stratili svoje miesta. Prv však museli podpísať vyhlásenie, že dobrovoľne odchádzajú z maďarského územia.

8. Anton V., zamestnanec Dunajplavby, bytom Komárno. Z Komárna bol vypovedaný v priebehu 48 hodín. Nakoľko nemal finančné prostriedky na odsťahovanie bytového zariadenia, zanechal ho tam, ktoré potom civilné obyvateľstvo rozobralo.

Nečitateľný podpis, v. r.
okresný náčelník

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., č. 55/38.

147

10. december 1938, Borovce.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Jozefom P. predtým kolonistom v obci Blahová, ktorý vypovedal, že nemohol znášať verejné urážky a hrozby násilného vyhnania, a preto sám požiadal o presťahovanie na Slovensko.

Protokol

Jozef P. bol vopred upozornený, aby hovoril pravdu, lebo prípadne bude vyzvaný do-svedčiť udané okolnosti, hoci aj prisahou.

Jozef P. udáva:

Od roku 1925 som bol s rodinou ako kolonista v Blahovej Dedine (*Blahová*), okres Šamorín, kde som vlastnil dom a 6 honov poľa.

Dňa 3. 12. 1938 odišiel som z Blahovej dediny, lebo po príchode maďarskej okupačnej armády a četníctva nemohol som znášať ich cynické posmievanie a ich slovné urážky. Verejne nám hovorili, že musíme odísť preč, lebo sme Slováci. Tiež na naše deti kričali, aby sa zhovárali po maďarsky, nie po slovensky. Často sedliaci prichádzali s vozmi k nám kupovať, hoci sme vedeli, že peniaze nemajú a chcú od nás nakúpiť za lacné peniaze. Nakoľko som Slovák a nemohol som znášať takýto život za neistých okolností, išiel som aj s inými na Okresný úrad v Šamoríne so žiadosťou o priepustku na prevoz inventára a na presťahovanie.

Viac neviem udať.

Po prečítaní skončené a podpísané.

F. Koutný, v. r.
Strážmajster

Jozef P., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

148

10. december 1938, Borovce.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Jozefom H., predtým obyvateľom obce Tonkovce, ktorý vypovedal, že pod hrozbou civilného obyvateľstva a v strachu o vlastný život musel opustiť okupované teritórium.

Protokol

Jozef H bol upozornený, aby vypovedal pravdu, lebo v prípade potreby bude vyzvaný dosvedčiť udané okolnosti, hoci aj pod prísahou.

V roku 1937 som kúpil v katastri obce Tonkháza (*Tonkovce*), okres Šamorín, 7 aj 3 maďarských honov poľa a zaplatil som zaň 45 000 Kč. Na tomto pozemku som si postavil domček za 15 000 Kčs.

Asi 12. 11. 1938 prišlo na miesto, kde som býval, maďarské vojsko, ktoré sa chovalo voči mne slušne.

Hneď ako odišli naši četníci, napadlo ma civilné obyvateľstvo, strieľalo mi z pušiek do okien, vyhrážalo mi zabitím a súrilo ma, aby som stadiaľ odišiel. Postťažoval som si maďarským vojacom, že civilné obyvateľstvo mi strieľa do okien. Maďarskí vojaci prišli a pušky im zhabili. Hovorili mi, aby som len ostal na mieste, že mi nič nesmú urobiť.

O niekoľko dní tam prišli maďarskí četníci a dali mi termín, aby som sa do 48 hodín vysťahoval. Potom som pomocou tlmočníka četníkov uprosil, aby mi dovolili vyčekať, až pôjdu kolonisti z Blahovej Dediny (*Blahová*) a ja sa k nim pripojím. To mi dovolili.

Potom som začal predávať svoju úrodu kukurice, ktorej som mal 30 q. Jeden gazda, ktorý udal, že sa volá František Š. z Fedymeša (*Úlany*) kúpil odo mňa 15 q kukurice, 1 kachle a 8 q zemiakov a sľúbil, že mi zaplatí za 1 q kukurice 20 Kč, za zemiaky 20 Kč, za kachle 100 Kč.

Keď všetky vymenované veci naložil na voz, dal mi papierový peniaz a hovoril, že je to maďarská bankovka 100 pengő. Ja som nikdy nevidel maďarské peniaze, uveril som a vrátil som mu 50 pengő. Len potom som sa dozvedel, že gazda Š. mi platil starou predvojnovou maďarskou 100 korunovou bankovkou. Tento gazda ma nielen obral o moje vlastné veci, ale aj o peniaze.

Ďalších 15 q kukurice odcudzil mi gazda František Č. z Jóky (*Jelka*), ktorý prišiel na voze k môjmu domu, nabral si kukurice a odišiel. Keď som si kukuricu bránil, ohrozoval ma na živote, preto som musel ustúpiť.

Sťažoval som si na túto krádež maďarským četníkom, ale ti ma ani vypočuť nechceli. Preto som sám išiel za zlodějom kukurice až do obce Illésháza (*Eliášovce*), kde sa mi ukryl v hostinci. Čakal som naňho až do večera. Potom ma z obce vyhnal maďarský vojak, ktorého v hostinci napojili liehovinami a poslali ho proti mne.

Zatiaľ, čo som bol vzdialený zo svojho bytu, okradli ma miestni občania o odev, obuv, periny, kuchynské zariadenie. Ostalo mi len to, čo mám na sebe.